

Taxon *Oenothera fruticosa*

Název taxonu	<i>Oenothera fruticosa</i>
Vědecký název taxonu	<i>Oenothera fruticosa</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Linné (1753)
Odrůda	‘Fyrverkeri’
Český název	pupalka pozdní
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Oenothera tetragona</i> Roth, <i>Oenothera serotina</i> Sweet
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	subsp. <i>glauca</i> (Michx.) Straley
Nadřazená kategorie	Oenothera

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Severoamerická atlantická oblast (východ SA)
Biogeografické regiony - po..	po celém severoamerickém východě z Quebecu po Floridu, méně vzrůstné velkokvěté populace pronikají do Arkansasu a Oklahomy

Zařazení

Fytocenologický původ	nomofyt, pelochtofyt, orgadofyt - narušené pastviny, břehy potoků, okraje lesů, především ve vyšších polohách
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	proměnlivá trsnatá trvalka, za květu 0.4 - 0.8 m vysoká
Kořen	adventivní kořeny z tenkých oddenků
Výhony	často větvené, přímé nebo vystoupavé, řidce žláznatě pýřité nebo olysávající, střídavě olistěné
Listy	úzce elipčité nebo vejčité, až 0.1 m dlouhé, celokrajné nebo drobně zoubkaté s brvitými okraji, olysávající, vespod sivé
Květenství	redukovanými listy prokládané vrcholové hrozny nebo okolíky
Květy	početné, miskovitě aktinomorfni, různobalné, čtyřčetné se žlutými petaly a jen krátkými trubkami, diplostemonické, blizny čtyřlaločné
Plody	hrnaté až krátce křídlaté tobolky bez okrasné hodnoty
Semena	obvejčitá, sametově červenohnědá

Možnost záměny taxonu (+..	snad jen s jinými druhy sekce Kneiffia, nejspíše s <i>O pilosella</i> Raf. (spíše poléhavá až vystoupavá, kališní plátky na vrcholku zřetelně rozštěpené), nebo s vzrůstnějšími klony <i>O. perennis</i> L. (drobné květy, poniklá poupata); všechny ostatní druhy sekce jsou jednoleté
Dlouhověkost	krátkověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Červen
Konec doby kvetení	Červenec
Remontování	✓
Remontování - poznámka	kvetení ve slabší míře často pokračuje do září

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor tepla	mrazuvzdorná do -22°C
Faktor vody	xerofyt - mesofyt
Faktor půdy	propustné, nezasolené, slabě kyselé nebo neutrální půdy s pH 5.8-7.2

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	VP - Volné plochy (otevřené, slunné, bez souvislého porostu dřevin), VPP - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, KSss - Kamenitá stanoviště - skalnatá step (štěrk, suť, skalnatý záhon), KSsk - Kamenitá stanoviště - mělký půdní profil na souvislé hornině a Z - Záhon
Použití - pro trvalky - pozná..	Fr 2 so (přiměřeně vlhká a slunná stanoviště)
Choroby a škůdci	rzi (<i>Puccinia</i> , <i>Uromyces</i>) a ascomycety (<i>Cylindrocladium</i> , <i>Septoria</i> , <i>Erysiphe</i> , <i>Leptosphaeria</i> , <i>Lophiostoma</i> , <i>Lophiostroma</i> , <i>Mycosphaerella</i> , <i>Pleospora</i> a další), ze škůdců roztoči (<i>Aceria</i>), mšice (<i>Brachycaudus</i> , <i>Aphis</i>), molice (<i>Trialeurodes</i>), klopušky (<i>Lygus</i>), pěnodějky (<i>Philaenus</i>), vrtalky (<i>Phytomyza</i>), nosatci (<i>Cneorhinus</i>) a mandelinky (<i>Altica</i>)
Doporučený spon pro výsad..	6-8 rostlin na m ²

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Řízkování a Vrcholové řízky
Množení - poznámka	výsevy 1 g osiva pro 1000 rostlin - po osmi (!) zrnech do buněk v

	multiplatech, vzchází do do tří týdnů při 20°C - poté lze teploty snížit
Mezihrnky	sadbovače 128 nebo 288
Konečné hrnky	10-12 cm (1-2 sazenice) nebo 15 cm (2-3 sazenice) - hrnkování ve čtvrtém až šestém týdnu po vzejtí
Retardace	uniconazol u vernalizovaných rostlin až o třetinu redukuje výšku rostlin a počet dní do kvetení (více Clough & al., 2001)
Květní tvorba	dlouhodobní rostliny, vernalizace nezbytná (8-14 týdnů při 4°C), s narůstající délkou dne (k 16 h) a klesající teplotou (od 30°C k 15°C) narůstala výška rostlin, lineárně ale klesá počet květů; další prodlužování dne nad 16 h na ranost kvetení již bez vlivu
Reakční doba	u vernalizovaných rostlin na dlouhém dni v závislosti na teplotách pět (30°C) až osm (15°C) týdnů (více Clough & al., 2001)
Doba kultivace	dopěstování prodejeschopných rostlin 6-8 týdnů po nahrnkování
Odrůdy	asi dvacet odrůd lišících se vzrůstem, násadou a velikostí květů: 'Fyrverkeri', 'Crown Imperial', Erica Robin', 'Goldschale', 'Lady Brookeborough', 'highlight', 'Sonnenwende', 'Lemon Drop' a další; pestrolisté 'Camell', 'Crown of Gold', 'Springgold'; také hybridy s <i>Oenothera pilosella</i> ('Cold Crick', 'Sungold', 'Yella Fella')

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [R: pozemky bývalého učiliště / ZF - R - Rozvojová plocha](#)

Ostatní

Poznámka v chicagském sledování (Hawke, 2005) všechny zastoupené odrůdy ('Pink Pet it coats', 'Rosea', 'Woodside White', 'Siskyou Pink') velmi dobře hodnoceny, nejlépe poslední s vysokým květním pokryvem

Odkazy

- Hawke R.G. (2005): A garden study of Sundrops & Evening Primroses. Pl. Eval. Notes 26: 1-4. - Straley G.B. (1977): Systematics of *Oenothera* sect. *Kneiffia* (Onagraceae). Annals of the Missouri Botanical garden 64 (3): 381-424. - Clough E.A. & al. (2001): Gr

Grafické přílohy

